

SLUTRAPPORT

Granskning av Uber och regelefterlevnad gällande taxameterredovisning 2018

Sverige

Typ:	Slutrapport – regelefterlevnad
Kund:	Svenska Taxiförbundet
Färdigställd:	2018-12-19
Uppdragsansvarig:	SE4600196
Kontroll utförd av:	SE4600344 SE4600258 SE4600362 SE4600215 SE4600378
Informationsklass:	Konfidentiell

INNEHÅLL

<u>OM RAPPORTEN</u>	<u>3</u>
<u>BAKGRUND</u>	<u>3</u>
<u>SAMMANFATTNING</u>	<u>4</u>
<u>REGELEFTERLEVNAD</u>	<u>5</u>
<u>SKATTER SOM INTE REDOVISAS</u>	<u>7</u>
<u>BILAGOR</u>	<u>8-11</u>

OM RAPPORTEN

Rapporten är sammanställd av Gothia Protection Group på uppdrag av Svenska Taxiförbundet. Materialet är att betrakta som känsligt och är enbart ägnat att användas i det syfte som kunden preciserat i samband med uppdragets igångsättande.

Informationen i denna rapport är inhämtad från öppna källor.

BAKGRUND

På uppdrag av Svenska Taxiförbundet har personal från Gothia Protection Group genomfört 112 provåk av Uber för att kontrollera regelefterlevnaden gällande bruket av taxameterutrustningen.

Den som har tillstånd att bedriva taxiverksamhet ska föra över uppgifter från varje fordons taxameterutrustning, trådlöst och digitalt, till en redovisningscentral. Skyldigheten att föra över uppgifter gäller för alla fordon som är anmälda för taxitrafik och har taxameter.

Från redovisningscentralen förs uppgifterna sedan över till Skatteverket, när myndigheten begär det. Syftet med redovisningscentralerna är att bidra till konkurrens på lika villkor och ge en bättre fungerande taxinäring. Skatteverket ska använda uppgifterna för att bättre kunna utföra skattekontroller gentemot taxinäringen.

Det finns misstankar om att det finns en inte ringa mängd förare som kör för Uber och som underlåter att rapportera in korrekta uppgifter till redovisningscentralerna. Därför har Gothia Protection Group fått uppdraget att provåka cirka 100 resor och kontrollera hur taxametern används och om i de fall den gör det, huruvida summan stämmer överens med det kvitto som Uber skickar ut till kunden efter avslutad resa.

Undersökningen har genomförts mellan den 3 november 2018 och 13 december 2018. Huvudfokus har legat på att kontrollera huruvida det finns taxameter i bilarna och om de används under färden samt vilka summor som redovisas i den för respektive färd. De tjänster som har valts är Uber X, Uber Black och Uber Lux.

SAMMANFATTNING

På uppdrag av Svenska Taxiförbundet har personal från Gothia Protection Group genomfört 112 provåk med Uber för att kontrollera regelefterlevnaden gällande bruket av taxameterutrustningen.

I åtta av tio fall stämmer inte priset på taxametern överens med det kvitto som skickats ut från Uber. Det är mer regel än undantag att ett lägre belopp om ens något slås in i taxametern. Att inte registrera inkört belopp i taxametern är ett lagbrott.

Kostnaden för de 112 provåken med Uber var 23 104 kronor varav endast 7374 kronor redovisades till redovisningscentralen. Således har 68 procent av intäkterna inte redovisats till Skatteverket enligt lagens krav.

I Ubers app redovisas antalet resor som respektive chaufför genomfört för Uber. En del av chaufförerna har genomfört över 10 000 resor. Om dessa chaufförer systematiskt och regelbundet undanhåller att redovisa intäkterna på det sätt som gjorts under provtillfällena, handlar det totalt om betydande belopp som undanhållits statskassan.

REGELEFTERLEVNAD

Förekomst av taxameter

Totalt gjordes 112 resor. Vid två av dessa fanns över huvud taget inte taxameter synlig i bilen, vilket motsvarar knappt två procent av resetillfällena. I ett av fallen fanns dispens från Transportstyrelsen gällande kravet på att använda taxameter.

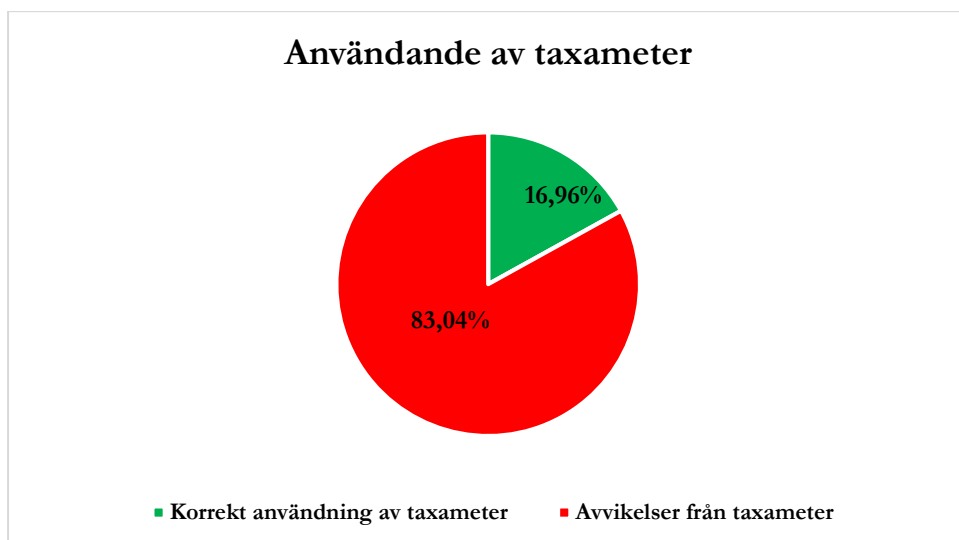
Antal resor	Taxameter synlig	Taxameter ej synlig
112	110 (98,21%)	2 (1,79%)

Användande av taxameter

Totalt gjordes 112 resor. Det är mer regel än undantag att det pris som anges på taxametern inte stämmer överens med vad som redovisats på det kvitto som levererats från Uber via e-post till den som åkt resan. Endast i 19 fall (16,96%) var det inslagna priset på taxametern överensstämmande med vad som faktiskt betalades via Uberappen.

Chaufförerna som inte slår in fast pris, väljer antingen att låta taxametern stå i "L-läge", alternativt slå in ett fastpris. Endast i 19 fall (16,96%) stämde priset på taxametern överens med den summa som faktiskt betalades. I de fall som en summa slogs in på taxametern var denna avsevärt lägre. Vid ett tillfälle var det en chaufför som slog in fem kronor på taxametern för en resa som kostade 232 kronor och på en direkt fråga varför summan var så låg svarade: "Staten måste ju ha sin del också".

Antal resor	Korrekt användning av Taxameter	Avvikelser från Taxameter
112	19 (16,96%)	93 (83,04%)

Erbjudande om taxameterkvitto

Enligt lagen ska kunden erbjudas ett taxameterkvitto efter avslutad resa. Något sådant kvitto erbjöds inte i någon av de 112 resorna i undersökningen.

Taxilegitimation

Under 13 resor av totalt 112 fanns ingen synlig taxilegitimation i bilen, vilket motsvarar 11,61 procent av resetillfällena.

Antal resor	Taxilegitimation syns	Taxilegitimation syns inte
112	99 (88,39%)	13 (11,61%)

Gula registreringsskyltar

Under samtliga resor, förutom en, hade fordonen gula registreringsskyltar. En kontroll hos Transportstyrelsen efterhand visade att samtliga fordon varit registrerade för yrkestrafik. Det fordon som hade en ”vitskylt” hade i bilregistret följande notering:

”Dispens från krav att ha taxameter, vilket gör att fordonet inte har gula skyltar”, datum för beslut 2018-07-10”. Företaget som ägde bilen bedriver limousineverksamhet. Regelefterlevnaden bland Uberförarna var total.

Antal resor	Gul skylt	Annan skylt
112	111 (99,11%)	1 (0,89)

Prisinformation

Under 110 resor saknades synlig prisinformation vid 2 tillfällen, vilket motsvarar cirka två procent av resetillfällena. Regelefterlevnaden är hög.

Antal resor	Prisinformation finns	Prisinformation saknas
112	110 (98,21%)	2 (1,79%)

SKATTER SOM INTE REDOVISAS

68 procent av intäkterna redovisas inte

De 112 resorna med Uber kostade totalt 23 104 kronor att genomföra. Utifrån vad som angetts på respektive taxameter under resorna har dock endast 7374 kronor redovisats till redovisningscentralen. Det betyder alltså att mindre än en tredjedel av Ubers intäkter redovisats enligt lagens krav.

Miljonbelopp förblir oredovisade

Uber har en funktion i sin app som låter användarna se hur många resor respektive chaufför genomfört. Appen redovisar inte antalet resor förrän chauffören kommer upp i en viss mängd (antagligen något hundratal). Ett antal chaufförer i undersökningen har genomfört över 10 000 resor. Men en slutsats att dra är att om en chaufför tar för vana att inte använda taxametern, eller slå in ett felaktigt lägre belopp, handlar det om stora summor som inte redovisas för staten.

De förare som utförde resorna har tillsammans kört minst 530 694 resor för Uber. Om de redovisat alla dessa resor på motsvarande sätt som i vår undersökning är det ansevärd belopp som undanhållits statskassan enbart från denna grupp förare.

Med ett försiktigt antagande att en snittresa kostat 100 kronor har förarna i undersökningen kört in drygt 53 miljoner kronor för Uber, men endast redovisat knappt 17 miljoner kronor. 68 procent, eller drygt 36 miljoner kronor är med detta antagande oredovisade.

En annan iakttagelse är att ett antal av Uberförarna också kör inom andra taxitjänster. Under utredningen har frågan inte aktivt ställts till förarna, men under provresorna har det framkommit att de använder sig av tjänster såsom Mytaxi, Taxijakt, Onecab och Heetch parallellt med Uber.

Taxijakt verkar vara det mest förekommande parallelltjänsten.

BILAGA 1

Utdrag ur Taxitrafiklagen SFS 2012:211

2 a kap. Skyldighet att överföra taxameteruppgifter

1 § Den som innehar taxitrafiktillstånd är från och med att ett fordon anmälts för taxitrafik skyldig att överföra taxameteruppgifter till en sådan redovisningscentral som anges i lagen (2014:1020) om redovisningscentraler för taxitrafik.

Skyldigheten att överföra taxameteruppgifter avser samtliga taxameterutrustningar som är eller har varit installerade i de fordon som anmälts för taxitrafik i tillståndshavarens verksamhet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om vilka taxameteruppgifter som omfattas av överföringsskyldigheten. *Lag (2014:1022).*

2 § Överföring ska ske till den redovisningscentral som tillståndshavaren för varje taxameter har anmält till den myndighet som regeringen bestämmer. *Lag (2014:1022).*

3 § Överföring av taxameteruppgifter från taxameterutrustningen till redovisningscentralen ska ske digitalt och trådlöst. *Lag (2014:1022).*

4 § En tillståndshavare ska överföra taxameteruppgifter från alla sina fordon som har anmälts för taxitrafik till en redovisningscentral minst en gång per vecka. Överföring ska dock alltid ske inom sådan tid att taxameteruppgifterna kan tas emot och lagras i obruten följd.

Om en viss taxameter inte brukats under den period som löpt från den senaste överföringen, ska tillståndshavaren i stället ge redovisningscentralen besked om detta och om orsaken. Ett sådant besked ska lämnas senast vid den tidpunkt då taxameteruppgifterna för den aktuella perioden skulle ha överförts. *Lag (2014:1022).*

BILAGA 2

Utdrag ur Transportstyrelsens föreskrifter om taxitrafik, TSFS 2013:41

3 kap. Användning av taxameterutrustning

1 § När ett fordon används i taxitrafik ska taxiföraren se till att taxameterutrustningen fungerar.

2 § När ett fordon används i taxitrafik får det inte vara försett med mer än en taxameterutrustning.

3 § När körpasset påbörjas ska taxiförare i taxameterutrustningen registrera den förarkod som finns på framsidan av taxiförarlegitimationen. När körpasset avslutas ska taxiföraren i taxameterutrustningen registrera att det avslutas.

4 § Taxiföraren ska registrera uppgifter om varje köruppdrag och varje körpass i taxameterutrustningen så att kvitton, följesedlar och körpassrapporter kan skrivas ut från taxameterutrustningen. (TSFS 2014:145)

5 § Taxiföraren ska, om köruppdrag utförs till fast pris eller beräknas på annat sätt än av taxameterutrustningen, registrera priset när köruppdraget påbörjas. Priset får dock registreras i samband med att köruppdraget avslutas om det är en upphandlad samhällsbetald resa som beräknas av ett externt samplaneringssystem. (TSFS 2014:145)

6 § Den som har taxitrafiktillstånd får inte i taxameterutrustningen använda tariffer med negativa tariffparametrar. Taxiföraren får inte reducera belopp som är registrerat i taxameterutrustningen. (TSFS 2014:145)

7 § Taxameteruppgifter som ska överföras till en redovisningscentral för taxitrafik enligt 2 a kap. 1 § taxitrafiklagen (2012:211) ska omfatta följande uppgifter från varje körpassrapport och uppgifter enligt 19 från kvitto eller följesedel:

1. Löpnummer.
2. Taxiföretagets namn eller taxiföretagets hos Bolagsverket registrerade firma och person- eller organisationsnummer.
3. Taxifordonets registreringsnummer.
4. Taxiförarens förarkod.
5. Serienummer för taxametern. Om taxametern består av flera enheter, ska serienummer anges för den enhet som innehåller ackumulerade register.
6. Datum för senaste plombering.
7. Datum och tidpunkt då körpasset startade.
8. Datum och tidpunkt då körpasset avslutades.
9. Under körpasset tillryggalagd körsträcka (km).

10. Om taxametern som används är av en typ som är godkänd efter den 30 oktober 2006: Under körpasset tillryggalagd körsträcka i lägen "UPPTAGEN" och "STOPPAD" (km).
11. Om taxametern som används är av en typ som är godkänd den 30 oktober 2006 eller tidigare: Under körpasset tillryggalagd körsträcka i lägen "TARIFF" och "KASSA".
12. Antal under körpasset registrerade köruppdrag med särredovisning av löpnummer för första och sista köruppdragen.
13. Om taxametern som används är av en typ som är godkänd efter den 30 oktober 2006:
ackumulerat värde vid körpassets slut i register för
 - a) taxifordonets totala färdsträcka,
 - b) den totala färdsträckan när taxitjänsten togs i anspråk,
 - c) det totala antalet körningar,
 - d) det totala belopp som påförts som tilläggsavgifter, och e) det totala belopp som påförts som färdavgifter.

5 kap. Kvitton och rapporter m.m.

Kvitto/följesedel

1 § Efter varje avslutat köruppdrag ska taxiföraren från taxameterutrustningen skriva ut ett kvitto från taxametern som ska erbjudas kunden efter kontant betalning, eller en följesedel om beloppet ska faktureras.

2 § Kopia av kvitton från taxametern eller följesedlar avseende det senaste avslutade köruppdraget ska på begäran av polisman eller bilinspektör skrivas ut av taxiföraren och överlämnas för kontroll.

Körpassrapport

3 § En körpassrapport ska skrivas ut av taxiföraren efter varje avslutat körpass. Körpassrapporten får även omfatta en viloperiod som är kortare än åtta timmar.

4 § Kopior av körpassrapporter avseende de två senaste dyggen som fordonet använts i taxitrafik ska på begäran av polisman eller bilinspektör skrivas ut av taxiföraren och överlämnas för kontroll.

4 a § Den som har taxitrafiktillstånd ska ge in en kopia av körpassrapporten till Transportstyrelsen, om styrelsen begär det.

BILAGA 3

Utdrag ur Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) föreskrifter och allmänna råd (STAFS 2012:5) om tillsatsanordningar till taxametrar

Tillämpningsområde

1 § Enligt 10 § Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll föreskrifter (STAFS 2016:8) om taxametrar ska, för att en taxameter ska få tas i bruk i taxitrafik, en tillsatsanordning vara kopplad till dess gränssnitt.

Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om de krav som ska uppfyllas av en sådan tillsatsanordning. (STAFS 2016:15)

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter används ord och begrepp i den betydelse som anges i 2 § STAFS 2016:8 om taxametrar.

Dessutom avses i dessa föreskrifter med

typkontroll: ett förfarande för bedömning av överensstämmelse genom vilket ett ackrediterat organ undersöker den tekniska konstruktionen av en tillsatsanordning samt förvissas sig om och intygar att den uppfyller kraven i dessa föreskrifter, och tillsatsanordning: anordning eller kombination av enheter som tillsammans utför de funktioner som föreskrivs i dessa föreskrifter. (STAFS 2016:15).

Krav på tillsatsanordningar

3. Tillsatsanordningen får inte ha egenskaper som sannolikt underlättar en bedräglig användning.